

hudobnega izostalo, ako bi imeli še večje veselje do knjig družbe sv. Mohorja ter bi rajši ob nedeljah iz njih kaj koristnega brali za sedanje in večno življenje. Izlasti se obračam do slovenskih mladeničev, v obilnem številu pristopajte letos k sloviti družbi sv. Mohorja, ker ona za vas letos skrbi in vam na mizo postavlja tečno hrano, lep molitvenik: »Življenja srečen pot«, ki so ga spisali nekdanji knezovladika Lavantinske vladikovine A. M. Slomšek, jeden vaših največjih prijateljev, ljubi slovensko krščanski mladeniči. Zato bi bilo dobro, da se v imenik zapišejo po vrsti najpopred odličnjaki, potem moži, žene, mladeniči in dekleta. Iz tega bi se spoznalo, kateri stan je pri družbi sv. Mohorja najbolj zastopan. Dragi mladeniči, ne delajte si sramote, podpirajte našo slovito družbo tudi s tem, da boste mnogobrojno pristopali pod njeno krilo. V to Bog pomagaj in sv. Mohor in Fortunat! —k—

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Iz stalne večine v državnem zboru ni nič: v soboto večer so dobili trije večji klubi načrt za-njo v roke, toda klub nemške levice ga je zavrgel še isto večer, klub konservativcev pa drugo jutro, samo klub poljskih poslancev ni mu kaj ugavarjal. In resnica, gg. poslanci bi le slepo miš lovili, ko bi stopili v tako večino, v kateri bi se odrekli svojim načelom ter prisegli le na načela vlade! — Grof Taaffe vesla, kakor se vidi iz načrta za stalno večino, sedaj veselo na morje liberalizma, kdo hoče za njim? — Nemška levica, toda brez njega. — V državnem zboru se nadaljuje posvetovanje o proračunu za naučno ministerstvo, toda človek vidi, da je gg. poslancem vsa razprava malo manj, kakor zabava, na katero človek pride — zavoljo lepšega, ne zavoljo nje same.

Štajarsko. Da je »stalna večina« mrtva, predno se je rodila, tega so menda najbolj veseli nemški nacionalci v Gradci, kajti vlada njih ni povabila va-njo in kaj bi bila država brez njih, brez samonemških kričočev? — Ker se po pravici sodi, da razpusti vlada prej ali slej državni zbor, zato se ta mlada stranka pripravlja že sedaj na volitve in skorej gotovo je, da zmagajo nje možje povsod po mestih in trgih, more biti še tudi kje na kmetih, ne pa v veleposestvu. Tu so še stari liberalci na krmilu.

Koroško. V Celovci je imela podružnica šulvereina v nedeljo veliko zabavo in hvali se, da odpade iz nje za šulverein lepa vsota denarja. Pri tej zabavi so bili tudi možje, katerim je v varstvu pravica, tudi za slov. ljudstvo, zoper katero nemški šulverein dela. — Umrl je koncem januarja dr. Matej Lutman, vrl duhovnik in delaven rodoljub, pa dovolj nesrečen v svojem življenji!

Kranjsko. Vodja deželne vlade, baron Hein, obiskuje sedaj srednje in ljudske šole v Ljubljani in se mu vidi, da so mu nemške jako na srci. — »Vzajemno podporno društvo« v Ljubljani ima v »napredni stranki« silne nasprotnike ter je njim v društvu vse črno, odiruško. No, upajmo, da se jim pokaže društvo v dejanju bolje, kakor si ga malajo v svoji strasti!

Primorsko. V mestnem zastopu v Gorici ne vidijo nobene potrebe za kako slov. ljudsko šolo, zato pa tudi ne dovolijo za-njo niti vinarja. Kaj stori sedaj vlada? — Slov. pevska društva okoli Trsta so v tem času jako marljiva in je prav tako. Ker ljudje hrepenijo

po zabavi, bolje, da jim ustreže v tem domače društvo, kakor pa tuje, laško.

Hrvaško. »Matici Hrvatski« je bila lani sreča mila ter je imela toliko udov, da jej ni ostala nobena knjiga v omari. Med nje udi najde človek tudi lepo število slov. rodoljubov. — Sabor se deluje, ali izvê se o njem le malo, ker Hrvatje z njim niso zadovoljni, Madjari pa vidijo v njem svojo »pokorno slugo« in kdo se govori o takem?

Ogersko. Ker je ogerska vlada izgola madjarska, ki pozna le Ogre, druge narode pa zatira, zato se ti sedaj že pogovarjajo, kako bi bilo mogoče odbiti madjarsko silo od sebe. Spomladi bode neki na Dunaji shod zastopnikov nemadjarskih ljudstev, ki vzdihujejo pod madjarsko silo. Če bode le resnica! — Minister Weckerle je bil več dnij na Dunaji in Madjari jemljejo mu to za zlo, češ, da se uklanja preveč »tajni sapi«, ki veje na Dunaji. To je drzna beseda.

Vunanje države.

Rim. Za slovesnosti pri sv. očetu dne 19. februvarija se delajo velike priprave, posebno od tujih držav. Nemški cesar, turski sultan in več drugih vladarjev pošlje posebne poslance k tej slovesnosti.

Italija. Zavoljo goljufij pri »banca Romana« je v Rimu sedaj že več liberalnih mogotcev pod ključi. Prav je, da se goljufija kaznuje, toda ljubi Bog, kaj bi vam bilo dela, ko bi se v Italiji vsi pozaprl, katerih se je prijelo krivično blagó! Ne samo pri poslancih v državni hiši, tudi drugod, še višje se drži ljudij krivično blagó.

Francija. Sodnija je izpoznala, da poslanci, ki so glasovali za panamsko društvo za denar, niso ravnali lepó, ali sodnija nima pravice do njih, ker so državni poslanci: taki neki niso odgovorni, če in zakaj da dajo svoj glas takó. No lepa ta razsodba ni, da-si je po črki postave mogoča! — Zaprli so juda Gerina, ker so mu prišli na sled velicim goljufijam. Za denar je delal celo zoper jude, svoje rojake, v listu »Libre parole«.

Belgija. Vlada je izdelala načrt postave, po kateri se ljudstvo ne sme zbirati okoli drž. zbornice ali okoli kraljeve palače: tako ne bode več mogoče delalcem pritiskati na poslance, da se potegnejo za-nje, če jih tudi ni volja.

Anglija. Francoski jud Hertz biva v Londonu in se dela, kakor da je Bog zna, kako bolan, samo da mu ni treba v domovino pred sodnijo. Tam ga čaka sodba, da je »iztisnil« 3½ milj. iz juda Reinach, preteč mu s tožbo, ako mu ne da toliko denarja. Čudno je, da angleška vlada trpi tako hlimbo!

Nemčija. Kakor je znano, vzel je nemški cesar leta 1870 francoski državi dve lepi deželi, Alzasijo in Lorenijo. Doslej še ti prebivalci niso bili nič kaj radi pod »nemško havbo«, sedaj pa se pravi, da so se nje navadili in torej ne škilijo več nazaj, v francosko republiko; saj pa tam skorej ni veselja več za poštenega človeka. — Na Bavarskem napravljajo si po občinah knjižnice, v katerih dobi lahko vsakdo bukev za branje. Če bodo le-te tudi vselej dobre!

Rusija. Carevič Konstantin je prišel iz Berolina jako »dobre volje« domov: pravi se, da si ti veliki državi poslej ne bote več nasprotnici, ker ni uzroka za to. — Po tem takem iz francosko-ruske zveze ni nič in tudi rusko brodovje, vojaške ladije, ne pride spomladi na francosko obrežje. Doslej se je mislilo, vsaj pri Francozih, da je ona zveza že gotova.

Bolgarija. V grški državi velja postava, da dobi tujec državljansko pravico, ako služi več let v tamonjski vojski. V Bolgariji pa živi več ljudij, ki so to sto-

rili in ti se branijo sedaj vojaške službe v domači državi, češ, da so Grki, Bolgarska vlada pa jim ne pripozna tega in jih sili v vojaško suknjo. Za to ima pač pravico.

Srbija. Kakor brž odpravi skupščina, drž. zbor, postavijo, ki ne dovoli kraljici Nataliji živeti v Belgradu, povrne se kraljica v glavno mesto, h kralju Aleksandru. Ali pa pride tudi Milan? Potreba za-nj ni v Belegradu.

Turčija. Kolikor se sodi, ne tirja ruska vlada vojne odškodnine od turske vlade z vso silo, najbolj zato ne, ker upa, da sultan ostane, tudi ob času kake vojske, ruski vladi prijazen. Do vojske pa pride celo lahko, kajti na Rusijo preži več volkov, najmanj v njih vrsti niso Angleži. — Na otoku Zante je bil velik potres in je več vasij popolnem podrtih.

Za poduk in kratek čas.

Miserere.

Iz češčine preložil J. Sattler.

II.

Čez kake tri ure dospel je skrivnostni ta človek, katerega so imeli za blaznega v opatiji, do onega mesta, kjer so se dvigale črne, turbne razvaline samostana, idoč vedno proti vodi kraj potoka, katerega je omenil pastir v svojej povesti.

Dež je prenehal. Oblaki so plavali naglo mimo v črnih, dolgih vrstah, na katerih robu se je včasih zalesketal medel žarek blede migljajoče luči. Veter se je upiral v silne stebre in vzpenjal po zapuščenih shodih, kakor da bi stokal.

Vendar ni bilo tu nič nadprirodnega, nič čudovitega, kar bi moglo razvneti domišljijo.

Popotniku našemu bili so popolnoma znani ti šumni glasovi; saj je bil mnogokrat brez strehe; spal je več ko jedno noč pod podrtinami zapuščenega stolpa, ali v kakem samotnem gradu. Kolikokrat se je upiral viharju na neskončno dolgem svojem potovanju!

Kaplje so kapljale skozi pokline golih obokov in padale na kamene plošče z jednozvočnim odmevom, kakor krehajoče nihalo urno; sove so skovikale skrite pod kameno strehico v oboku zidnem, kjer je do zdaj stal kip; žabe so regljale in kuščarice, prebujene iz spanja zbok ropotajoče nevihte, pomaljšale so grde svoje glave iz lukenj, v katerih so spale; ali so pa tekale med travo in kopinjem, rastočim ob vzožju altarjev in v zavezi kamenih gomil, iz katerih je bil tlak cerkveni.

Vsi ti neznani in čelavni glasovi so v nočni samoti doneli razločno na uho popotnikovo, ki je sedeč na odkrhanem spomeniku grobnem nestrpno pričakoval ure, kadar se začne to čudo.

Minol je trenotek za trenotkom; ali ničesar ni bilo slišati; sto in sto onih zmedenih zvokov je donelo, spletali so se v jednomer na tisočere načine, ... pa vedno z jednako donečim odmevom.

»Morda me je ukanil!« mislil si je skladalec.

Ali ta hip se začuje nov glas. Bil je to zvok na tem mestu nerazumen, podoben glasu ure, ki se sliši nekoliko sekund, predno bje, ... glas obračajočih se koles, napenjaajočih se strun, ... zvok stroja, ki odmeva votlo, kadar se pripravlja, da bi uporabljal svoje skrivne, mehanične sile ... in potem, ... potem zadoni glas zvona ... dvakrat, ... trikrat ... do jedenajstkrat ...

V porušeni in zapuščeni cerkvi pa ni bilo ne zvona, ne ure, še zvonika ne ...

V vzduhu je še odmeval poslednji glas zvona ...

kar se začnejo osvetljevati sami od sebe granitni baldakini, pokrivajoči rezbarska dela, marmorne stopnice altarjev, kamene plošče gotskih polobokov, stebri, ... tla ... oboki, in vsa notrina, ne da bi se videla kaka sveča, svetilka ali bakla, ki bi svetila tako nenavadno.

Zdelo se je, da se bliža kostjak, in da prihaja iz njegovih sinje bledih kostij ta fosforična luč, ki je plapolala in migljala skozi temo, kakor višnjekast pošastno švigajoč plamen ...

Dozdevalo se je, da se ozivlja vse; vendar je bilo to življenje podobno električnemu gibanju, katero zaznamo v krčevitem drgetanju, predno nastopi smrt ...

Kamenje se je kopicilo na kamenje; ... altar, čegar razsutji ostanki so ležali prej razmetani okrog, dvignil se je neporušen, kakor bi ga bil izdletvil ravnokar umetnik; in z altarjem vred so se vzdignile razdejane kapelice, podrti stebri in razpadli oboki.

Ko je cerkev že stala v vsej krasoti, začuje se hipno slab, oddaljen akord, združen z globokimi glasovi, kakor bi prihajali iz zemlje, ... ki so doneli čim dalje bolj krepko in razločno.

Popotniku začne upadati srce, ... vendar je strast premagala bojazen in ga vzpodbodla, da je vstal z gome, na kateri je sedel do zdaj, in se nagnil čez rob prepada, po katerem se je v brezdno valil slap neprestano in pošastno hrumeč.

Lasje se mu zježijo groze.

Zapazil je, da vzhajajo okostnice, zavite v halje, pokrite s kukulicami, izpod katerih so se kvidale brezmesne, suhe celjusti, beli zobje in strahovito odurne, črne globine očesne. Bili so to kostjaki menihov, katere so vrgli lupežniki v brezdno, ko so razdejali cerkev.

Iz prepada so drapali kvišku. Poprijemajoč se skalnatih grebenov z dolgimi prsti svojih koščenih rok plazili so ga do roba in pevali z globokim, grobnim glasom, v katerem se je izraževala razrivajoča bolelost, psalma Davidovega prvi verz:

»Miserere mei, Deus, secundum magnam misericordiam Tuam!« (Milosten mi bodi, o Bog, po veliki dobroti svoje). (Konec prih.)

Smešnica. »Dajte«, reče ženica pri peku, »dajte mi za dva krajcarja zemljo!« »Ne«, odvrne ji pek, ne, mati, po novem se pravi vinar!« »Kaj?« čudi se mu na to ženica, »kaj vinar, ne več zemlja?«

Razne stvari.

(Državni zbor.) V torek je bila seja v drž. zboru ter je v njej posl. Fr. Robič govoril o sedanjih razmerah ljudske šole sploh in še posebej po slov. deželah. Govor so gg. poslanci vsprejeli s pohvalo ter ga mi priobčimo, brž ko ga dobimo v zapisniku drž. zбора.

(Odlikovanje.) Gg. Fran Horák, profesor na c. kr. gimnaziji v Mariboru in Anton Pischek, profesor na c. kr. gimnaziji v Celji, prestopila sta v osmi razred, kakor je pri c. kr. službah v navadi.

(Olepševanje mesta.) Kakor v večih mestih, tako imamo tudi v Mariboru »društvo za olepšanje mesta«. Iz poročila tega društva, ki dela v resnici za mesto in je torej vredno podpore, povzamemo, da je lani prejelo 5778 gld. imelo dohodkov, stroškov pa 5230 gld. Premoženja pa še ima 7230 gld. in 78 kr. Čč. duhovščina ni zadnja pri podpiranju tega društva.

(Bogoslovje.) Slavnost sv. očeta Leona XIII. v kogoslovji v Mariboru je bila na svečnico jako lepa in so govorili, petje ter igranje na citrah kazali, da se g. bogoslovci pečajo temeljito z vedami pa tudi v umet-